

debatt

Samfunnsredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no – telefon 55 21 46 08 (10.00-11.30)
Redaksjon: Ingvild Sæterstøl, Egil Horne Mikkelsen og Aslaug Eide.

Unngå fire Nestlé barnegrøter

BT SKRIVER fredag 25. juni om akrylamid i matvarer, og viser til tester av bl.a. barnegrøt. Det er funnet store variasjoner av stoffet i barnegrøt på det norske markedet. Akrylamid er et stoff som dannes i sukkerholdig mat som poteter og korn ved oppvarming. WHO sier at stoffet kan utgjøre en helsefare og anbefaler at inntak begrenses. Artikkelen går imidlertid rundt grøten når det gjelder å gi konkrete råd.

NESTLÉ, SOM er en stor leverandør av barnegrøt, har syv typer med i testen. Fire av disse har akrylamidnivå som er skyhøyt over produkter fra Hipp, Småfolk og noen typer fra Nestlé. (Søk «Akrylamid» på www.mattilsynet.no for full rapport). Jeg mener at Bergens Tidende burde opplyse om hvilke grøter som hadde høye nivå, slik at forbrukerne kan gjøre sine valg på et bedre grunnlag. Myndighetene bør snarest etablere grenseverdier for akrylamid innhold i ulike matvarer. Til tross for dette hadde jeg forventet at Nestlé, som er stor produsent av næringsmidler, hadde en bedre kvalitetskontroll på sine varer og ikke slapp slik grøt ut på markedet. De fire typene Nestlé-grøt som inneholder mest akrylamid bør trekkes tilbake. **STURLE J. MONSTAD**

Motiver for anbudsrot

DE FLESTE er enig om at den såkalte TTT-skandalen er svært alvorlig. Det synes klart at sentrale personer i Bergen kommune har gått langt ut over sine fullmakter, og ord som korrupsjon og mislighold er dratt inn i diskusjonen av uavhengige granskere. Men hvorfor er det så alvorlig? Hvilke politiske motiver kan ligge bak? Byrådet har valgt å halvere eiendomsskatten i Bergen. Dette er et usosialt kutt fra høyresiden som gir de rikeste hundretusener ekstra, mens gjennomsnittsbjergenseren sitter igjen med lommerusk. Kr 1,75 pr. dag tjener vi på dette kuttet, hva de rikeste sitter igjen med tør jeg ikke tenke på. Et slikt inntektskutt må selvsagt dekkes inn. Byrådets havresekk er BKK, hvor de i skal ta ut ekstraordinært utbytte tilsvarende kuttet i eiendomsskatt. Dette går ut over BKKs mulighet til å utvikle seg, yte service og vil også kunne ha stor betydning for ansettelsesforholdet mange i BKK fiber foreløpig har.

HVILKEN sammenheng har så dette med TTT-skandalen? Ved å instruere tilbydere av teletjenester til kommunen om å presse ut BKK som underleverandør sikrer byrådet at BKK ikke blir nødt til å utvikle sitt fibernett, noe som gjør det praktisk mulig for kommunen å ta ut sitt etterlengete ekstraordinære utbytte. Hva har så dette å si for deg? Det vil medføre kutt i kommunale tjenester, dyrere barnehager og SFO. Det vil umuliggjøre utvidelsen av tilbudet ved kulturskolen i Bergen. Det vil sette en stopper for satsingen på nye lærere i Bergen. Enkelt og greit så setter det en stopper for utviklingen av tjenester til Bergen kommunes innbyggere.

RASMUS L. RASMUSSEN, FYLKESSEKRETÆR AUF I HORDALAND

Når det ikke er lovlig å kalle inn pasienter med SMS-meldinger fordi det ikke fyller konfidensialitetskravene, så bør det vel innføres burkapåbud på venterom, for der kan man jo identifisere hverandre.

Burka på venteværelset?

PERSONVERN

Sigmund Hov Moen, tidligere datasjef ved Rikshospitalet, høgskolelektor i datasikkerhet ved Norges Informasjonsteknologiske Høgskole (NITH)

INFORMASJONS- og kommunikasjonsteknologi er et av flere hjelpemidler som er tatt i bruk for å effektivisere arbeidet i helsevesenet. Tanken er lett å selge; alle behandlere som er knyttet til en pasient må lettvis kunne utveksle informasjon. Så må dette sjølsagt skje på en slik måte at pasienter og behandlere kan føle seg trygge på at informasjonen behandles konfidensielt, og i pakt med bestemmelsene i personvernloven.

Tenk deg at dine vitale helse-data befinner seg på en datadisk i Kristiansand der du bor. Under en ferietur blir du utsatt for en alvorlig bilulykke i Steinkjer. Det står om livet, og i ambulanseløp blir du bevisstløs brakt til Innherred sjukehus. Da kan det være avgjørende at de behandlende leger kjenner din tidligere helsehistorie. Dersom helsevesenets systemer tilpasses Internett kan dine helsedata gjøres tilgjengelig for legene på Steinkjer i løpet av noen tiendedels sekunder, forsikrer teknologene. Dette må da være pasientsikkerhet på sitt ypperste, mener optimistene. Hva med konfidensialiteten, spør skeptikerne.

I DENNE diskusjonen har Datatilsynet alltid vært på skeptikernes side; på grensen til det angstbiterske hevder noen. Resten av

samfunnet har tillitsfullt tatt informasjonsteknologien i bruk på mange områder – banktjenester, lotto, tipping, selvangivelser ... osv.

I 2008 benyttet 79 prosent av befolkningen seg av nettbank uten å frykte at deres konti skulle bli tømt av uvedkommende. 82 prosent av skatteyterne leverte i 2009 selvangivelsen elektronisk via systemet Altinn, som blir drevet av Brønnøysundregistrene. Altinn har vært i drift i seks år uten at det er meldt om alvorlige datainnbrudd.

HELSEIDREKTORATET har nå lansert sitt eget Norsk Helsenett. Hensikten er god; det er ment å skulle tilby en sikker måte å transportere helsedata på mellom samtlige aktører i Helse-Norge. Det er en forutsetning for å kunne bruke systemet at det blir installert en

egen nettkontakt hos alle kunder.

Trafikken på Helsenettet blir kryptert (forvrent) i det den blir sendt. Dette har bl.a.

som konsekvens at de leger og tannleger som i dag innkaller sine pasienter ved hjelp av klassisk Telenor- eller Netcom-basert SMS ikke lenger kan fortsette med det. Helsenett-konseptet inneholder nemlig en egen SMS-tjeneste. Helsenett har også et filter som gjør fri surfing på nettet umulig, fordi enkelte nettadresser som anses for usikre, er blokkert. Bruk av nettbank fra en PC tilkopledd Helsenett er f.eks. ikke uten videre mulig. Mangel på sikkerhet er begrunnelsen. Forstå det den som kan.

FOR DET STORE antall av førstelin-

HELSENETT: Data sendt via Helsenett burde kunne sendes minst like sikkert via Altinn, som blir drevet av Brønnøysundregistrene. Systemet brukes til selvangivelsen og har vært i drift i seks år uten alvorlige datainnbrudd. **COLOURBOX.COM**

jaarbeidere som arbeider i mindre praksiser kan Norsk Helsenett bidra til å gjøre hverdagen surere. For mange av disse utgjør den krypterte månedlige forsendelsen til NAV med krav om refusjon, mesteparten av informasjonen som utveksles elektronisk med omverdenen. Disse data burde kunne sendes minst like sikkert via det eksisterende Altinn, blir det hevdet.

Herredsstyret i ei bygd et

sted på Opplandene vedtok for ca. 100 år siden at bygdas biler bare kunne brukes når det red en mann på hest foran. Når det ikke er lovlig å kalle inn pasientene med SMS-meldinger fordi det ikke oppfyller konfidensialitetskravene som Helseidrektoratet stiller, så blir vel det neste at det bør innføres burkapåbud på venterommene. Pasientene kan jo identifisere hverandre mens de venter, må vite.

Hvem bestemmer utbyggingen i Bergen?

SKOLE

Hans Fevang jr., Søreide

DET ER BESTEMT at det skal bygges ny skole på Søreide. Det har Bergen kommune bestemt. Skolen skal ligge på det som betegnes som Oddamarken. Et flott område, høyt og fritt over Søreide sentrum. Det har også kommunen bestemt. Eller, har de det? Hvorfor er da ikke byggingen av skolen kommet i gang? Har kommunen solgt skinnen før bjørnen er skutt? Og tør de ikke si det til innbyggerne? Hva er det de nøler etter?

Er det kanskje ikke Bergen kommune som bestemmer likevel? Har de ikke kontroll med

tomtearealet hvor skolen skal bygges? Det har vært utallige kontakter mellom diverse grupperinger fra Søreide, fra skolen, velforeninger, områdeutvalget for Søreide, og Bergen kommune. Det som går igjen hele tiden er et navn, *Skanska*. Kanskje det er Skanska som bestemmer hvor det skal bygges skole, hvor det skal bygges boliger og hvor det skal bygges idrettsanlegg?

DET SYNES SOM om Skanska har kontroll over Oddamarken og tiliggende områder og kan bestemme hva som skal bygges der og når det skal bygges der. All den tid kommunen for flere år siden har gått ut og sagt offentlig at det skal bygges ny skole på Søreide

er det forunderlig at ikke byggingen er kommet i gang.

Parallelt med ny skole på Søreide har det også vært planlagt skole på det som lokalt blir betegnet som Thunes-flaten i Steinsviken. Her har det også vært planer om psykiatrisk sykehus. Dette er heller ikke noe som er påbegynt selv om det de senere år er bygget en drøss med nye boliger i området.

SÅ SER EN I avisen at nå skal det kanskje bygges skole der likevel, bare barneskole, ikke ungdomsskole som også har vært planlagt tidligere. Og det skal bygges boliger. Og hvem er det som uttaler dette til avisen? *Skanska*.

Har Bergen kommune tatt munnen litt for full, litt for tid-

lig her også? Kan den ansvarlige byråden gi klare svar på følgende enkle spørsmål angående ny skole på Søreide?

- Er tomtespørsmålet på Oddamarken avklart?
- Er det kommunen som disponerer over tomten?
- Er det Skanska og andre private entreprenører som skal bestemme utviklingen/utbyggingen i Bergen kommune?
- Kan det gis en dato for når Søreide skole skal stå ferdig?

All den tid det er bestemt at skolen skal bygges skulle det ikke være altfor vanskelig å gi svar på disse spørsmålene.